

ARCHIVE FEVER // GORĄCZKA ARCHIWÓW

W ostatnich latach obserwujemy prawdziwy wysyp filmów, które korzystają z materiałów archiwalnych, zarówno w kinie dokumentalnym, jak i fabularnym. Found footage, który w dużej mierze bazuje na różnego typu archiwach to nic innego jak filmowy recycling. Found footage wykorzystuje utwory już istniejące lub ich fragmenty, których autorami są inne osoby, co prowadzi do powstania nowego dzieła. Te nowe dzieła to pełnoprawne utwory artystyczne, często traktowane jako nurt sztuki krytycznej. Artyści posługujący się tą metodą bardzo często przetwarzają, deformują, cytują w oderwaniu od pierwotnego kontekstu utwory i tworzą samoistne dzieła. Tak naprawdę surowiec, z którego można korzystać jest nieograniczony. Mogą to być: kroniki filmowe, dokumenty, filmy animowane, wczesne filmy nieme, reklamy, programy tv, fotografie i wiele, wiele innych.

Warto pamiętać o legalnym wykorzystaniu utworów, czyli takim, które respektuje ich autorów. Dobrze pamiętać o dwóch otwartych zasobach, z których legalnie można korzystać:

- Utwory w domenie publicznej – czyli takie, gdy prawa majątkowe autorskie wygasną (zazwyczaj 70 lat po śmierci autora, gdy nie ma spadkobierców), takie utwory przechodzą do domeny publicznej i stają się dobrem wspólnym. Oznaczone są zazwyczaj w ten sposób:

- Creative Commons – oferuje twórcom licencje, które pozwalają im zachować własne prawa i jednocześnie dzielić się swoją twórczością z innymi. Licencje CC działają na zasadzie „pewne prawa zastrzeżone” – granice dozwolonego użytku są szersze i wyraźniejsze niż te wytyczone na zasadzie „wszelkie prawa zastrzeżone”.

Oznaczone są zazwyczaj w ten sposób:

I przybierają różne formy:

BY
Uznanie Autorstwa
Attribution

SA
Na Tych Samych Warunkach
Share Alike

ND
Bez Utworów Zależnych
No Derivatives

NC
Użycie Niekommercyjne
Non Commercial

Więcej o Creative Commons możecie przeczytać tu:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Licencje_Creative_Commons

https://en.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons_license

ĆWICZENIE

Przygotowaliśmy dla Was zestaw archiwalnych materiałów (Narzędziownik) dostępnych w domenie publicznej lub na licencjach CC. Łącznie materiałów jest ok. 30 minut. Z wybranych przez Was utworów spróbujcie zmontować krótkie 1-2-3 minutowe eseje filmowe, które niekoniecznie mają przyczynowo-skutkowe wątki fabularne, ale które poprzez skojarzenia, budują pewne znaczenie.

Niech Wasz powstały na bazie znalezionych utworów archiwalnych film będzie wariacją na temat **zmiany**, której teraz doświadczamy niemal codziennie. Zastanówcie się, czy słowo „zmiana” ma dla Was pozytywne czy negatywne znaczenie. Jak byście o niej opowiedzieli? Przez jakie zestawienie obrazów? Jakie emocje w widzach chcecie wzbudzić?

Możecie pracować w grupach (2-, maksymalnie 3-osobowych) lub indywidualnie.

Krok po kroku:

Krok 1: Przejrzyjcie dostępne materiały.

Krok 2: Stwórzcie koncepcję – o czym chcecie opowiedzieć? W jaki sposób?

Krok 3: Selekcja – których materiałów użyjecie? Oprócz tych, które są dostępne dla Was w przygotowanym narzędziowniku, zachęcamy Was do poszukania w internecie innych utworów. Pamiętajcie o legalnym wykorzystaniu! Możecie skorzystać np. z <https://pixabay.com>, gdzie znajdziecie bardziej współczesne realizacje, które często twórcy udostępniają na licencjach CC. Możecie też wykorzystać materiały, które są nakręcone przez Was.

Krok 4: Montowanie – skorzystajcie z prostych programów do montażu. Sprawdźcie te, które opisaliśmy w dokumencie „Narzędzia dla montażysty” lub z takich, które już znacie i do których macie dostęp. Zastanówcie się jakis środków wyrazu, figur stylistycznych chcecie użyć. Zobaczcie, czy zestawienia, które tworzycie wywołują w widzach emocje i budują sensy.

Krok 5: Wybierzcie podkład muzyczny. Pamiętajcie o respektowaniu prawa autorskiego. Możecie skorzystać z muzyki i dźwięków dostępnych w internecie:

<https://www.tribeofnoise.com> (konieczność założenia konta)

<https://www.purple-planet.com>

<https://archive.org/details/audio>

<https://musopen.org> (konieczność założenia konta, muzyka klasyczna w domenie publicznej)

<https://www.jamendo.com/start> (konieczność założenia konta)

<http://dig.ccmixer.org/>

<http://www.freesound.org/browse/tags/music/> (otwarta muzyka i różnorodne dźwięki)

Krok 5: Zróbcie napisy końcowe. Wypiszcie wszystkie cudze utwory, z których skorzystaliście (jeśli to możliwe – tytuł, imię i nazwisko lub pseudonim twórcy, napiszcie też na jakiej zasadzie utwór został Wam udostępniony np. domena publiczna, licencje CC). Wybierzcie rodzaj licencji CC, na której Wy udostępniacie swój utwór.

Dobrej zabawy!